

ÎNTRUNIRE PANORTODOXĂ LA CONSTANTINOPOL

Întruniți la Constantinopol în perioada 6-9 martie 2014, la invitația Sanctității Sale Bartolomeu, Arhiepiscop al Constantinopolului - Noua Romă și Patriarh Ecumenic, Întâistătătorii Bisericilor Ortodoxe Autocefale au analizat, timp de trei zile, diferite aspecte privind organizarea și desfășurarea Sinodului Panortodox, precum și teme de actualitate privind relațiile dintre Bisericile Ortodoxe locale. Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a participat la eveniment însoțit de o delegație a Bisericii noastre. Sinaxa primațială panortodoxă a debutat joi, 6 martie, în Catedrala „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“ a Patriarhiei Ecumenice din cartierul Fanar. În deschiderea lucrărilor, Sanctitatea Sa Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic, a subliniat importanța sinodalității pentru păstrarea unității eclesiale și necesitatea convocării fără amânări suplimentare a Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe. Tot în deschiderea evenimentului, Întâistătătorii Bisericilor Ortodoxe au adresat în plen cuvinte de salut. Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a rostit cuvântul intitulat „Sinaxa panortodoxă - eveniment spiritual reprezentativ“.

În cadrul lucrărilor sinaxei, membrii delegațiilor a 13 Biserici au prezentat propuneri pentru organizarea și buna desfășurare a Sinodului Panortodox. Dezbaterile au continuat vineri, 7 martie, în cadrul a două sesiuni de lucru, care s-au încheiat cu participarea Întâistătătorilor de Biserici Ortodoxe la slujba Acatistului Bunei Vestiri săvârșită la Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil“ de pe malul stâng al Bosforului, sub protia Preafericitului Teodor II, Papă și Patriarh al Alexandriei și al Întregii Africi.

Pe parcursul zilei de sâmbătă, 8 martie, în cadrul a trei sesiuni de lucru, au fost definitivare și aprobate puncte de lucru concrete care privesc Sfântul și Marele Sinod, astfel încât aproape de miezul nopții, Întâistătătorii Bisericilor Ortodoxe Autocefale au semnat documentul final. Sinaxa Întâistătătorilor Bisericilor Ortodoxe a fost încununată, în Duminica Ortodoxiei, de slujba Sfintei Liturghii, săvârșită ca expresie a unității eclesiale ortodoxe în catedrala „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe“ a Patriarhiei Ecumenice. Sub protia Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Ecumenic, au slujit Preafericitul Teodor II, Papă și Patriarh al Alexandriei și al Întregii Africi; Preafericitul Teofil III,

Patriarhul Ierusalimului; Preafericitul Kiril, Patriarhul Moscovei și al Întregii Rusii; Preafericitul Irineu, Patriarhul Serbiei; Preafericitul Daniel, Patriarhul României; Preafericitul Neofit, Patriarhul Bulgariei; Preafericitul Ilie II, Patriarhul-Catolicos al Întregii Georgii; Preafericitul Hrisostom II, Arhiepiscop de Noua Justiniana și al Întregului Cipru; Preafericitul Ieronim II, Arhiepiscopul Atenei și al Întregii Grecii; Preafericitul Sava, Mitropolitul Varșoviei și al Întregii Polonii; și Preafericitul Anastasie, Arhiepiscop de Tirana, Durrës și al Întregii Albanii. După citirea Sfintei Evanghelii, arhimandritul Bartolomeu Samaras, Secretarul Sfântului Sinod al Patriarhiei Ecumenice, a citit comunicatul comun al Întâistăătorilor Bisericii Ortodoxe adoptat în urma lucrărilor sinaxei din zilele precedente.

Redăm în continuare conținutul Comunicatului comun adoptat:

„Prin harul lui Dumnezeu, Întâistăătorii Preasfintelor Biserici Autocefale Ortodoxe, credincioșilor ortodocși din întreaga lume, toți frații noștri și toate surorile noastre creștine, precum și oricărei persoane de bunăvoie: vă transmitem binecuvântarea lui Dumnezeu și salutul nostru de iubire și pace.

“Mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți și vă pomenim în rugăciunile noastre, Aducându-ne aminte neîncetat, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, de lucrul credinței voastre și de osteneala iubirii și de stăruința nădejzii voastre în Domnul nostru Iisus Hristos” (1 Tesaloniceni 1, 2-3).

1. Întâlnindu-ne prin harul milostivului nostru Dumnezeu, la invitația Arhiepiscopului Bartolomeu al Constantinopolului și Patriarh Ecumenic, la Fanar, în zilele de 6-9 martie 2014, după ce a deliberat în dragoste frățească asupra problemelor care privesc astăzi Sfânta noastră Biserică și concelebrând în Biserica Patriarhală Sfântul Gheorghe, cu ocazia glorioasă a Duminicii Ortodoxiei, ne adresăm vouă cu aceste cuvinte de iubire, pace și alinare.

Întrucât Biserica noastră Ortodoxă cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică sălășluiește în lume, ea experiază și provocările fiecărei epoci. Credincioasă Sfintei Tradiții, Biserica lui Hristos este în dialog constant cu fiecare perioadă de timp, suferind cu oamenii și participând la suferințele lor. Pentru că ”Iisus Hristos este Același ieri, azi și în veci” (Evrei 13,8).

Încercările și provocările istoriei sunt puternice, în special în zilele noastre, iar creștinii ortodocși nu pot rămâne neimplicați sau indiferenți față de ele. Acesta este motivul pentru care ne-am adunat ”toți împreună în același loc” (Faptele Apostolilor 2,1), cu scopul de a reflecta asupra problemelor și ispitelor cu care se confruntă omenirea în prezent. Există ”din afară lupte, dinăuntru temeri” (II Corinteni 7,5). Aceste cuvinte apostolice sunt valabile și azi pentru Biserică.

2. Reflectând asupra suferinței oamenilor din întreaga lume, ne exprimăm comuniunea noastră pentru martirajul și admirația noastră pentru mărturia

creștinilor din Orientul Mijlociu, Africa și din alte părți ale lumii. Ne amintim dublul lor martiraj: pentru credința lor, precum și pentru menținerea legăturii lor istorice cu oameni de alte convingeri religioase. Denunțăm lipsa de pace și stabilitate, care îi determină pe creștini să abandoneze țara în care S-a născut Domnul nostru Iisus Hristos și de unde Vestea cea Bună s-a răspândit în întreaga lume.

Ne exprimăm compasiunea cu toate victimele tragediei din Siria. Condamnăm orice formă de terorism și de defăimare a religiei. Răpirea Mitropoliților Paul și Youhanna, a altor clerici, precum și a călugărițelor de la Mănăstirea Sfânta Tecla din Maaloula rămâne o rană deschisă și cerem eliberarea lor imediată.

Facem apel la toți cei implicați pentru încetarea imediată a acțiunilor militare, eliberarea prizonierilor și stabilirea păcii în regiune prin dialog. Creștinii din Orientul Mijlociu sunt un ferment al păcii. Pace pentru toți oamenii înseamnă, de asemenea, pace pentru creștini. Sprijinim Patriarhia Antiohiei în lucrarea sa spirituală și umanitară, precum și eforturile sale pentru reconstrucție și relocarea tuturor refugiaților.

3. Ne rugăm cu ardoare pentru negociere pașnică și reconciliere spirituală în criza prezentă din Ucraina. Denunțăm amenințările cu ocuparea prin violență a unor sfinte mănăstiri și biserici și ne rugăm pentru revenirea în Sfânta Biserică a fraților noștri aflați în prezent în afara comuniunii bisericești.

4. O amenințare fundamentală pentru dreptate și pace - atât la nivel local, cât și la nivel mondial - este criza economică globală. Ramificațiile acesteia sunt evidente în toate straturile societății, în care valori ca integritatea personală, solidaritatea fraternă și dreptatea sunt de multe ori absente. Originile acestei crize nu sunt doar financiare. Ele sunt morale și spirituale în caracter. În loc să ne conformăm idolilor lumești de putere, lăcomie și hedonism, afirmăm vocația noastră de a transforma lumea prin acceptarea principiilor de dreptate, pace și iubire.

Ca urmare a egocentrismului și abuzului de putere, mulți oameni desconsideră caracterul sacru al persoanei umane, fiind nepăsători în a vedea fața lui Dumnezeu în surorile și frații prea mici ai noștri (cf. Matei 25,40 și 45). Mulți rămân indiferenți față de sărăcia, suferința și violența care chinuie omenirea.

5. Biserica este chemată să-și articuleze cuvântul său profetic. Ne exprimăm îngrijorarea reală cu privire la tendințele locale și globale care subminează și erodează principiile credinței, demnitatea persoanei umane, instituția căsătoriei și darul creației.

Afirmăm caracterul sacru de necontestat al vieții umane de la concepere până la moartea naturală. Recunoaștem căsătoria ca fiind uniunea dintre bărbat și femeie, care reflectă unirea dintre Hristos și Biserica Sa. Vocația noastră este de a conserva mediul înconjurător ca administratori și nu ca proprietari

ai creației. În această perioadă a Postului Mare, îndemnăm clerul și credincioșii noștri să cultive duhul pocăinței, să experimenteze curăția inimii, a smereniei și a iertării, dând mărturie în societate despre învățăturile veșnice ale Domnului nostru Iisus Hristos.

6. Această Sinaxă a Întâistătătorilor este un prilej binecuvântat pentru noi de a consolida unitatea noastră prin comuniune și cooperare. Afirmăm angajamentul nostru față de importanța supremă a sinodalității pentru unitatea Bisericii. Adevărim cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului, că ”numele Bisericii înseamnă unitate și armonie, nu dezbinare”. Inima noastră este îndreptată spre mult-așteptatul Sfânt și Mare Sinod al Bisericii Ortodoxe, pentru a arăta unitatea ei, precum și responsabilitatea și grija ei pentru lumea contemporană.

Sinaxa a fost de acord că lucrările de pregătire a Sinodului trebuie să fie intensificate. Un Comitet Interortodox special va lucra din luna septembrie 2014 până la Sfintele Paști din anul 2015, urmat de o Conferință Panortodoxă Presinodală care va fi convocată în prima jumătate a anului 2015. Toate deciziile de la Sinod și în etapele pregătitoare sunt luate prin consens. Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe va fi convocat de către Patriarhul Ecumenic la Constantinopol în anul 2016, afară de cazul în care nu se întâmplă ceva neprevăzut. Sinodul va fi prezidat de Patriarhul Ecumenic. Frații săi Întâistătătorii celorlalte Biserici Ortodoxe Autocefale vor ședea la dreapta și la stânga sa.

7. Inseparabil legată de unitate este misiunea. Biserica nu trăiește pentru sine, ci trebuie să dea mărturie și să împărtășească darurile lui Dumnezeu cu cei de aproape și de departe. Participând la Dumnezeiasca Euharistie și rugându-ne pentru oikoumene (lume), suntem chemați să continuăm această liturghie după liturghie, împărtășind darurile adevărului și iubirii întregii omeniri, potrivit cu ultima poruncă și încredințare a Domnului: ”mergând, învățați toate neamurile ... și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28,19- 20).

8. Trăim într-o lume în care multiculturalismul și pluralismul sunt realități inevitabile, aflându-se în continuă schimbare. Suntem conștienți de faptul că nici o problemă în vremea noastră nu poate fi considerată sau rezolvată fără referință la nivel global, că orice fel de polarizare între local și universal duce doar la o denaturare a modului ortodox de gândire.

Prin urmare, chiar și în fața unor voci ale neînțelegerii, despărțirii și dezbinării, suntem hotărâți să proclamăm mesajul Ortodoxiei. Recunoaștem că dialogul este întotdeauna mai bun decât conflictul. Reținerea și izolarea nu sunt niciodată opțiuni. Ne reafirmăm obligația noastră, în orice moment, de a fi deschiși în contactul cu ”celălalt”: cu alte persoane și alte culturi, precum și cu alți creștini și persoane de alte credințe.

9. Mai presus și dincolo de toate provocările, proclamăm vestea cea bună a lui Dumnezeu, Cel ce "atât de mult a iubit lumea", încât "a sălășluit printre noi". De aceea, noi, ortodocșii rămânem plini de speranță. În pofida tuturor tensiunilor, totuși îndrăznim să sperăm în "Dumnezeu, Cel ce este, Cel ce era și Cel ce vine, Atotțiitorul" (Apocalipsa 1,8). Deoarece ne amintim că ultimul cuvânt - cuvânt de bucurie, iubire și viață – Îi aparține Lui, Celui ce se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea în vecii vecilor. Amin.

† Bartolomeu al Constantinopolului † Teodor al Alexandriei † Siluan de Buenos Aires (Reprezentând pe Preafericitul Patriarh Ioan al Antiohiei) † Teofil al Ierusalimului † Kiril al Moscovei † Irineu al Serbiei † Daniel al României † Neofit al Bulgariei † Ilie al Georgiei † Hrisostom al Ciprului † Ieronim al Atenei † Sava al Varșoviei † Anastasie al Tiranei.

Astfel, s-a hotărât că Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe se va reuni în anul 2016 în preajma Sărbătorii Rusaliilor și se va ține tot la Constantinopol în celebra și sfânta biserică a Sfintei Irina unde a avut loc cel de-al doilea Sinod Ecumenic din anul 381.